

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoP/15/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4617206092
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4617206092.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Lenky Halmešovej, vo veci starostlivosti o mal. deti K.: Q., nar. XX.XX.XXXX a M., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, deti rodičov matky Z. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., ul. M. K. č. XXXX/XX, zastúpenej JUDr. Peter Havlík advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Nitra, Damborského 13, IČO: 50 361 864 a otca V. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., ul. A. č. XXXX/X, zastúpeného JUDr. Margitou Kytnarovou, advokátkou so sídlom v Topoľčanoch, ul. Sv. Cyrila a Metoda č. 4595/18, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia počas konania vo veci samej, o odvolaní matky maloletých detí proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany zo dňa 29. januára 2018 č.k. 10P/133/2017-82, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v časti nariadeného neodkladného opatrenia vo vzťahu k mal. M. K., nar. XX.XX.XXXX m e n í tak, že návrh z a m i e t a a vo vzťahu k mal. Q. K., nar. XX.XX.XXXX napadnuté uznesenie p o t v r d z u j e.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený stretávať sa s nimi každý párný týždeň od piatka od 16,00 hod. do nedele do 18,00 hod. s tým, že otec si deti prevezme v mieste ich bydliska v určenú hodinu a na tom istom mieste ich v určenú hodinu matke odovzdá a matka bude povinná deti na styk s otcom pripraviť, deti mu na určenom mieste a v určenom čase odovzdať a následne ich od otca na určenom mieste a v určenom čase prevziať, pričom neodkladné opatrenie nariadil až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod spisovou značkou 10P/133/2017. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 324 ods. 1, 2 CSP, § 360 ods. 1, 2 § 361, § 367 ods. 1 - 4 CMP. Súd prvej inštancie po oboznámení sa s návrhom otca, vyjadreniami matky, kolízneho opatrovníka a doposiaľ vykonanými dôkazmi dospel k záveru, že je potrebné dočasne upraviť pomery maloletých detí ohľadom stretávania sa s otcom, pretože je zrejmé, že rodičia sa na úprave ich práv a povinností k maloletým deťom nevedia dohodnúť, o čom svedčia aj nimi podané návrhy - otca na zmenu zverenia detí do striedavej osobnej starostlivosti a matky na úpravu rozsahu styku otca s deťmi, a preto až do právoplatného skončenia konania vo veci samej je v záujme zachovania kontaktu detí s otcom, s ktorým aktuálne nežijú v spoločnej domácnosti, aby rozsah ich stretávania bol upravený dočasne neodkladným opatrením. Po zvážení všetkých okolností, s prihliadnutím predovšetkým na záujem maloletých detí, súd dočasne upravil styk otca s deťmi. Uviedol, že styk maloletého M. s otcom sa doposiaľ realizoval bez problémov, preto je podľa názoru súdu v jeho prospech, aby sa s otcom stretával aj naďalej v rozsahu, v akom k nemu doteraz skutočne dochádzalo. U maloletej Q. je aktuálne situácia taká, že podľa správ od psychológov síce odmieta kontakt s otcom (posledná správa z vyšetrenia zo dňa 12.01.2018), ale po usmernení psychológom pri vyšetrení sama uviedla, že je ochotná akceptovať rozhodnutie súdu ohľadom úpravy styku, pri predošlom vyšetrení dňa 20.10.2017 prejavila

želanie zostať v kontakte s obidvomi rodičmi. Z doterajších dôkazov vyplýva, že maloletá Q. mení svoje postoje, avšak až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, je podľa názoru súdu potrebné dočasne upraviť pomery aj u maloletej Q., aby jej kontakt s otcom zostal zachovaný aspoň v nevyhnutnej miere, keďže v súčasnosti nemožno predpokladať, kedy bude konanie vo veci samej právoplatne skončené. Mal za to, že styk maloletej s otcom jej bude na prospech, maloletá otca neodmieta apriori, na otca je zvyknutá, jej vzťah k nemu nie je vyslovene negatívny, o čom svedčí to, že minulý rok sama odišla od matky k otcovi, kde žila v mesiaci september a aj počas letných prázdnin bola väčšinou uňho a napokon o tom svedčí aj návrh matky, ktorá sama podala návrh na úpravu styku otca s maloletými deťmi (ten bol ponechaný v neobmedzenom rozsahu) z čoho možno usudzovať, že tiež má záujem, aby sa s otcom stretávala aj maloletá Q.. Súd prvej inštancie zastal názor, že kontakt otca s maloletými deťmi bude zatiaľ dostatočný v rozsahu stretnutí každý druhý víkend v mesiaci. Súd neupravil tieto stretnutia aj počas pracovného týždňa ako to navrhoval otec, pretože nemá doposiaľ zabezpečené dôkazy čo sa týka denného režimu detí počas pracovného týždňa, ich prípadné populudňajšie aktivity a podobne.

2. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka, ktorá žiadala napadnuté uznesenie zmeniť a návrh otca zamietnuť. Svoje odvolanie odôvodnila s poukazom na ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP. Uviedla, že vyjadrenia otca, ako aj závery súdu sa nezakladajú na pravde. Mala za to, že zo skutočností, ktoré sú v predmetnom konaní zistené, je zrejmé, že obe maloleté deti M. aj Q. majú zabezpečené základné potreby. Maloletý M. sa s otcom pravidelne stretáva každý druhý víkend. Dcéra sa naposledy stretla s otcom v decembri 2017, pričom absencia styku dcéry s otcom je daná výlučne jej odmietavým postojom k otcovi, pričom ona ako matka správanie dcéry nedokáže ovplyvniť. Úprava styku formou neodkladného opatrenia podľa nej nie je opodstatnená, keďže styk otca s maloletým M. je zachovaný a o styku maloletej Q. s otcom nie je možné rozhodnúť bez ďalšieho podrobného dokazovania. Podľa nej preto nie sú dané okolnosti, ktoré by odôvodňovali potrebu okamžitej úpravy pomerov strán sporu, t.j. že by tu bol potrebný okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Dôvodnosť vydania neodkladného opatrenia nebola osvedčená. Uviedla, že keďže na nariadenie neodkladného opatrenia neboli splnené zákonné predpoklady, lebo nebola preukázaná potreba nariadiť neodkladné opatrenie v záujme dosiahnutia ochranného účelu, ktorý je pre tento inštitút charakteristický, navrhla, aby súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol. Podaním doručeným odvolaciemu súdu 16.04.2018 právny zástupca matky doplnil odvolanie tým, že matka mal. detí rešpektuje nariadené neodkladné opatrenie, mal. Q. vždy na styk s otcom pripraví avšak Q. odmieta ísť s otcom, má z neho strach, čo môže byť dôsledok správania otca. Má za to, že v tomto štádiu konania, keď nie je známy výsledok znaleckého dokazovania, ktorý vo veci samej navrhla vykonať, nariadenie neodkladného opatrenia sa javí ako predčasné.

3. Kolízny opatrovník ani otec sa k odvolaniu matky písomne nevyjadrili.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 65, § 66 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne potvrdiť (§ 387 ods. 1 CSP) v časti týkajúcej sa úpravy styku otca s mal. Q. a v časti týkajúcej sa úpravy styku otca mal. M. zmeniť (§ 388 CSP) a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť.

5. Predmetom konania vo veci samej sp. zn. 10P/133/2017 je návrh otca ktorým sa domáha zmeny rozvodového rozsudku č.k. 11P/271/2012-28 zo dňa 22.11.2012 v časti schválenej rodičovskej dohody o výkone rodičovských práv a povinností k obom mal. deťom tak, aby boli zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v dvojtýždňových intervaloch, rodičom neurčiť platenie výživného a upraviť styk každému z rodičov v čase, keď nebude mať deti v osobnej starostlivosti. Matka maloletých detí tiež podala návrh doručený súdu dňa 30.11.2017 vedený pod sp. zn. 10P/170/2017, ktorým sa domáha zmeny rozvodového rozsudku č.k. 11P/271/2012-28 zo dňa 22.11.2012 v časti vyživovacej povinnosti otca, ktorú žiada zvýšiť na obe mal. deti a zároveň žiadala otcovi upraviť styk s maloletými deťmi Q. na každý páry víkend v roku od piatku 16.000 hod. do nedele do 19.00 hod., počas jarných a veľkonočných prázdnin od štvrtka 10.00 hod. do nedele do 19.00 hod., počas letných prázdnin v mesiaci júl dva týždne, počas vianočných sviatkov od 25.12. do 28.12 a počas zimných prázdnin od 3.1 do 5.1. príslušného roka. Návrh na úpravu styku odôvodnila tým, že doteraz sa styk uskutočňoval podľa ich vzájomnej dohody, ale od septembra 2017 nastali nezhody a nevedia sa dohodnúť na rozsahu

stretávania sa otca s deťmi, preto žiadala, aby bol styk upravený rozhodnutím súdu. Súd prvej inštancie následne uznesením č.k. 10P/133/2017-17 zo dňa 14.12.2017 spojil na spoločné konanie obe veci s tým, že budú naďalej vedené pod sp.zn. 10P/133/2017.

6. V rámci konania vo veci samej dňa 19.01.2018 podal otec návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré je predmetom tohto konania, a ktorým sa domáhal úpravy styku s maloletými deťmi do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Dôvodil tým, že matka deťom bráni v styku s ním, nedodržuje doterajšiu dohodu o úprave styku, negatívne ovplyvňuje deti proti nemu. On má záujem o deti, aj deti sa chcú s ním stretávať, preto žiadal aby súd dočasne upravil pomery tak, že nariadi neodkladné opatrenie o úprave styku s deťmi, až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Súd prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol napadnutým uznesením.

7. Podľa § 2 odsek 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 odsek 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 odsek 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 329 odsek 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

12. Podľa § 361 CMP, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

13. Zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 325 CSP vypočítava príkladmo obsah neodkladných opatrení, čo je vyjadrené slovom "najmä". Zákon rozlišuje dve skupiny neodkladných opatrení: a/ neodkladné opatrenia, ktorých účelom je bezodkladná úprava pomerov strán, pričom potreba takejto bezodkladnej úpravy pomerov musí byť pritom naliehavá a úprava pomerov sa nemôže vzťahovať i na čas minulý, b/ opatrenia nariadené v prípade, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Pri oboch skupinách predbežných opatrení je potrebné skúmať, či je nárok osvedčený a či je neodkladné opatrenie potrebné. Pretože CMP v jeho tretej časti obsahuje len úpravu niektorých ustanovení o neodkladných a iných opatreniach súdu, keď v zmysle ustanovení § 365 až 368 CMP je možné nariadiť neodkladné opatrenie vo veciach ochrany maloletého, výživného, osobnej starostlivosti maloletého a vo veci povolenia súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých, na neodkladné opatrenie o úprave styku rodiča s maloletým dieťaťom je potrebné aplikovať právnu úpravu ustanovení § 324 a nasl. CSP.

14. Odvolací súd rozhodujúc o odvolaní matky proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia dospel k záveru, že jej odvolanie je čiastočne dôvodné a to len vo vzťahu k mal. M. zatiaľ čo vo vzťahu k mal. Q. nie je jej odvolanie dôvodné. Odvolací súd poukazuje na to, že nariadeným neodkladným opatrením došlo k úprave styku otca s maloletými deťmi, ktorý bol doposiaľ upravený ako neobmedzený. Z obsahu spisu je zrejmé a konštatoval to aj súd prvej inštancie, že styk s mal. M. sa realizuje v takom rozsahu ako ho upravil súd v napadnutom uznesení. Z uvedeného dôvodu potom podľa názoru odvolacieho súdu absentuje jedna zo základných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 1 CSP a to je naliehavá potreba bezodkladne upraviť pomery medzi otcom a mal. M.. Z uvedeného dôvodu odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k mal. M. ako nedôvodný zamietol.

15. Napadnuté uznesenie vo vzťahu k mal. Q. odvolací súd posúdil ako vecne správne, pretože bolo osvedčené, že mal. Q. sa od decembra 2017 s otcom nestretáva. Matka to odôvodňuje nezáujmom dcéry o stretnutia s otcom. Zo spisu ale vyplýva, že mal. Q. sa vyjadрила, že chce mať dobré vzťahy s oboma rodičmi a že sa bude s otcom stretávať podľa rozhodnutia súdu. Vzhľadom k zmene situácie v tom smere, že styk otca sa s mal. Q. nerealizuje vôbec, odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie videl potrebu zachovania rodičovských väzieb medzi mal. Q. a otcom, a to práve v nevyhnutnej úprave ich

kontaktným nariadením neodkladného opatrenia až do právoplatného skončenia vo veci samej. Odvolací súd sa stotožnil aj s rozsahom styku, tak ako ho upravil súd prvej inštancie. Takúto úpravu súd považuje za dostatočnú na udržiavanie citových väzieb otca s maloletou a okrem toho je v rovnakom rozsahu ako sa realizuje styk otca s mal. M. , preto uvedená úprava je v záujme oboch maloletých detí, ktoré môžu spoločne s otcom tráviť tento čas. K námietke matky uvedenej v odvolaní, že je potrebné najskôr vykonať znalecké dokazovanie je potrebné uviesť, že už na základe správ doložených v spise mal súd preukázané, že maloletá Q. k obidvom rodičom, ako i k svojmu súrodencovi prechováva pozitívne city, doposiaľ sa nebránila ani styku s otcom, čo dokazuje aj jej dlhšie odlúčenie od matky a pobyt u otca. Zároveň je však potrebné citlivo pristupovať k jej individuálnym potrebám zo strany oboch rodičov vzhľadom na odporúčania psychológov. Čo sa týka námietky matky, že o styku s maloletou Q. nie je možné rozhodnúť bez ďalšieho podrobného dokazovania, odvolací súd dodáva, že prípadné ďalšie dokazovanie bude predmetom konania vo veci samej. Odvolací súd dodáva, že v prejednávanej veci úprava styku otca s maloletou Q. neodkladným opatrením je len dočasným riešením, zabezpečujúcim dočasnú ochranu časti rodičovských práv otca s prihliadnutím na práva a záujmy maloletej. Takáto úprava styku neodkladným opatrením je vhodná s ohľadom na potrebu dočasnej úpravy pomerov , keďže úprava styku na základe pôvodnej súdom schválenej rodičovskej dohody, v súčasnej dobe nie je možná. Účelom tejto úpravy je realizácia rodičovských práv a povinností zo strany otca, upevňovanie a rozvíjanie vzájomného vzťahu medzi otcom a maloletou dcérou, ktorému účelu zodpovedá neodkladným opatrením nariadená úprava. Obidvaja rodičia majú k maloletým deťom rovnaké práva a povinnosti, pričom maloleté deti majú právo na starostlivosť a výchovu zo strany oboch rodičov, ako aj právo na udržiavanie rovnocenného vzťahu i s otcom.

16. Odvolací súd záverom dodáva, že súd vzhľadom na charakter neodkladných opatrení pred ich nariadením nemusí dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie vo veci samej. To však neznamená, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, a bez osvedčenia potreby neodkladne upraviť pomery. Pojem potreba bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu je treba vykladať tak, že bez tejto úpravy vzťahov súdom, by strane sporu hrozila ťažko napravitelná ujma. Pretože styk otca s mal. M. sa realizuje, nebol dôvod nariadiť neodkladné opatrenie o úprave styku, zatiaľ čo v prípade mal. Q. bolo potrebné nariadiť neodkladné opatrenie, pretože styk s otcom sa nerealizuje a na strane otca neboli zistené žiadne okolnosti, pre ktoré by sa nemohol stretávať s mal. dcérou aspoň v minimálnom rozsahu upravenom týmto rozhodnutím, do doby, kým nebude rozhodnuté vo veci samej o výkone rodičovských práv a povinností.

17. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

18. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).